

der, opretholdes i et uformindsket omfang. Adgangen til en undtagelsesvis fremrykket prøveløsladelse foreslås opretholdt uændret.

Mindretallet har stillet to forslag. Principalt foreslås det, at den ordinære/regelmæssige prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffetiden afskaffes, og at der alene opretholdes en undtagelsespræget prøveløsladelse efter tre fjerdedele af straffetiden, således som den udmåles efter den nye ordning.

Som en subsidiær løsning foreslår mindretallet, at den mindstetid på 2 måneder i § 38, stk. 1, der skal være afsonet, før ordinær prøveløsladelse kan ske, forhøjes til 1 år. Den undtagelsesprægede halvtidsregel i § 38, stk. 2, foreslås opretholdt uændret, således at prøveløsladelse i særlige tilfælde kan ske, når den dømte har udstået halvdelen af straffetiden og mindst 2 måneder.

I det omfang, hvori prøveløsladelse bortfalder efter det principale eller det subsidiære forslag, skal bortfaldet af prøveløsladelse kompenseres ved reduktion af de udmålte straffe med gennemgående en trediedel, idet der med nyordningen ikke tilsigtes en stigning i den samlede mængde af afsonede frihedsstraffe.

Både flertallets forslag og mindretallets subsidiære forslag indeholder endvidere en præcisering af de grunde, der kan medføre afslag på ordinær prøveløsladelse, ligesom det er fælles for de to forslag, at afgørelse om nægtelse af ordinær prøveløsladelse kun kan træffes af justitsministeren og ikke af anstaltslederen.

Mens flertallet har valgt at udskyde spørgsmålet om klageadgang med hensyn til afslag på prøveløsladelse til senere drøftelse i forbindelse med overvejelserne om en lov om straffuldbyrdelse, har mindretallet i sit subsidiære forslag anbefalet, at afgørelser om nægtelse af ordinær prøveløsladelse efter udståelse af to tredjedele af straffetiden, dog mindst 1 år, efter begæring fra den indsatte skal indbringes for retten til prøvelse.

Med hensyn til det nærmere indhold af Straffelovrådets forslag og bemærkningerne hertil henvises til betænkning nr. 1099/1987, s. 250-268.

2.3.3. Justitsministeriet er enig med Straffelovrådet i, at det er vanskeligt at afgøre, hvilken betydning brugen af prøveløsladelse kan antages at have i forbindelse med de pågældende personers senere forløb.

Navnlig ved mere kortvarige frihedsstraffe er der som også anført af Straffelovrådet ikke holdepunkter for at antage, at truslen om, at en kortere reststraf

kommer til udløsning i tilfælde af ny kriminalitet, virker særlig recidivhæmmende.

Hertil kommer, at behovet for at anvende prøveløsladelsen som støtte for efterforsørgsmæssige foranstaltninger generelt set heller ikke er stort i disse tilfælde. Dette afspejles bl.a. i den praksis, der følges med hensyn til fastsættelse af tilsynsvilkår og særvilkår. I forbindelse med prøveløsladelse kan der i medfør af straffelovens § 39, stk. 2, fastsættes vilkår om tilsyn. Endvidere kan der fastsættes særvilkår om bl.a. arbejde og ophold, alkoholistbehandling, psykiatrisk behandling m.v. Der henvises til Straffelovrådets betænkning nr. 1099/1987, s. 271 ff.

I praksis anvendes særvilkår kun i forbindelse med ca. 10 pct. af prøveløsladelserne efter straffe på fængsel i højst 1 år, mens de anvendes i ca. 50 pct. af prøveløsladelserne efter straffe på fængsel i over 1 år.

Justitsministeriet kan på den baggrund tilslutte sig Straffelovrådets mindretals forslag om at begrænse anvendelsesområdet for ordinær prøveløsladelse væsentligt. En sådan begrænsning vil samtidig indebære, at forsørgsindsatsen vil kunne koncentreres om domfældte med lange straffe, hvor behovet for støtte må antages at være størst.

Justitsministeriet deler samtidig Straffelovrådets synspunkt om, at prøveløsladelsesinstituttet ikke helt bør afskaffes. Der vil altid kunne opstå situationer, hvor løsladelse før tiden er nødvendig eller nærliggende, og hvor man i mangel af adgangen til prøveløsladelse måtte anvende benådning. Navnlig ved længerevarende straffe må der antages at være knyttet visse positive virkninger til en ordning, hvorefter der i almindelighed sker prøveløsladelse. Det vil således ikke kunne afvises, at den henstående reststraf i disse tilfælde har en vis recidivdæmpende virkning. Også behovet for støtte og forsorg efter løsladelsen med henblik på den dømtes tilpasning til det øvrige samfund taler i disse tilfælde til fordel for en bestemmelse om regelmæssig prøveløsladelse. Som nævnt ovenfor er der også ved de længerevarende straffe et langt større behov for at fastsætte særvilkår i forbindelse med prøveløsladelse.

Ved korterevarende straffe kan der undtagelsesvis i særlige tilfælde bestå et behov for at kunne anvende prøveløsladelse. Dette vil navnlig gælde inden for det område, hvor den undtagelsesprægede adgang til fremrykket prøveløsladelse efter § 38, stk. 2, anvendes i dag, jf. ovenfor under pkt. 2.2. Herudover vil der kunne være behov for at anvende den undtagelsesprægede prøveløsladelse til at varetage behandlingsbehov i visse særlige tilfælde, hvor dette behov i dag kan varetages gennem § 38, stk. 1. Ligeledes vil behovet for prøveløsladelse ved korterevarende straffe